

Maart 2015

AVVN meet gratis grondkwaliteit Cronesteyncomplex

Dankzij een initiatief van tuinlid Jaap Hoogbruin en de onlangs gestarte nieuwe commissie Groen Tuinieren én een genereus aanbod van het AVVN kan TV Cronesteyn de grond van haar complex dit voorjaar gratis op kwaliteit laten bemonsteren.

De monsters worden binnenkort genomen. Door deze actie krijgt de vereniging niet alleen een beeld van de gemiddelde grondkwaliteit op ons hele complex, maar ook van de gemiddelde kwaliteit per pad.

En met die kennis kunnen alle leden hun voordeel doen.

De coördinatie van de actie is in handen van onze commissie Groen Tuinieren. Per pad worden er twintig kleine grondmonsters genomen. Dit betekent dat er aan elke zijde van elk pad tien tuinen moeten worden betreden. Alle 20 kleine monsters worden samengevoegd tot één pad-monster.

De klus wordt uitgevoerd door vrijwilligers die herkenbaar zijn als monsternemers. Leden die er bezwaar tegen hebben dat hun tuin voor deze monsteractie wordt betreden, dienen dat voor 20 maart te melden via het mailadres voorz.tvcronesteyn@gmail.com.

De commissie zoekt nog enkele vrijwilligers die mee willen helpen de monsters te nemen. Ook zij kunnen zich aanmelden op het bovengemelde mailadres.

Meer nieuws over de bemonstering van ons complex én de uitslagen ervan volgen binnenkort.

tuincafé Cronesteyn

2e TUINCAFÉ CRONESTEYN

DONDERDAG AVOND 26 MAART

De cirkel van het leven laat zich prachtig zien in de EENJARIGE PLANTEN

Een éénjarige plant voltooit zijn levenscyclus van kieming tot zaad binnen één jaar en sterft na de zaadzetting af of gaat aan het eind van het jaar dood. Maar in die tussentijd plukken wij de vruchten van deze planten, of het nu bloemen, fruit of groenten zijn. Op deze avond maakt Marian Rappoldt van Alchemilla Tuinontwerp en Advies en enthousiast tuinlid, ons wegwijs in de wereld van één- en tweejarige planten en in het verschil tussen deze groepen en vaste planten.

Tevens laat ze ons kennis maken met leuke en minder bekende éénjarigen. Ook is dit bij uitstek dé avond om zaden en stekken onderling te ruilen, dus neem overvloedige zaden en stekken mee en laat je verrassen door nieuwe.

Tuincafé-avonden worden gehouden in de verenigingskantine (Boerenpad 1). Ze beginnen om 20.00 uur, maar u bent om 19.30 uur al van harte welkom in het café. De entree is gratis, zowel voor leden als andere belangstellenden.

Geplukt uit de bladen

De Tuinliefhebber 1/2015: Het nieuwe seizoen klopt op de tuindeur en het AVVN-verenigingsblad houdt daar natuurlijk rekening mee.

Leuk en informatief is het artikel van "fruitmeester" Joke van de Ban over de teelt van rode bessen en de winterstekken die je nu nog (snel) kan nemen. Erwin Duivenvoorden vertelt over het telen van aardbeien.

Verder valt er te lezen over de teelt van uien, schorseneren en éénjarige planten (dat laatste onderwerp staat donderdag 26 maart ook centraal in onze eigen 2e Tuincaféavond).

Verder uiteraard de moestuintips en op pag. 39 staat een kort ingezonden artikel van onze bevriende Leidse tuinvereniging OTV.

Groei&Bloei mrt/2015: Nieuwe lente, nieuw geluid; meldt de redactie. Edwin Oden start een column, Stella Faber verzorgt een nieuwe

rubriek over moestuinieren in het klein en er starten wat nieuwe rubrieken, waaronder: Plant op de weegschaal. Een afweging van plussen en minnen. Ditmaal van radijs en slangenradijs. Nuttig is het artikel over de Suzuki-fruitvlieg (pag. 20). Inderdaad, uit Japan. Het artikel vertelt hoe je ze kunt bestrijden.

Het artikel 'Eerder beginnen, langer oogsten' (pag. 28) promoot gebruik van vliesdoek en folie in je moestuin.

Onze Eigen Tuin lente/2015: Dirk Grootenbroek legt in het artikel 'Zaigoed' uit waarom hij negen nieuwe soorten en cultivars van planten aanprijst uit het aanbod van verschillende leveranciers. Hovenier Victor Pieterse pleit in 'Bodemleven' voor vaste planten en bomen die van oorsprong in de omgeving voorkomen.

Verder onder andere aardige artikelen over 'Aardappel' inclusief een korte historie en over 'Kleurige Kevers'. 'De Moestuin' gaat deze keer helemaal over fruitboomonderstammen (aardig woord voor Galgje!) Overigens: enig idee hoeveel soorten aardappelen je tegenwoordig kunt bestellen? Nee? Kijk eens op www.vreeken.nl en verbaas je!

Verslag van de beurs Tuinidee?

Ben jij eind februari naar de Beurs Tuinidee in de Brabanthallen geweest? Neem dan svp contact op met de redactie. We willen graag jouw indrukken in een artikeltje verwerken.

Liefst natuurlijk met een foto die je er maakte. Bel of mail je ons?

1e Introductiebijeenkomst 2015

De eerste introductiebijeenkomst 2015 voor nieuwe leden wordt gehouden op donderdagavond 9 april a.s. Aanvang: 19.30 uur in de commissiekamer van de vereniging (dat is naast het Winkeltje). Alle leden die sinds vorig jaar september de vereniging instroomden, worden persoonlijk uitgenodigd via een e-mail.

Leden die eerder vorig jaar instroomden en toen op de introductieavonden verhinderd waren, zijn alsnog van harte welkom. Zij dienen zich zelf aan te melden via een e-mail aan fredkluit@casema.nl.

Tijdens de bijeenkomst geven enkele bestuursleden niet alleen uitleg over regels en bestuursbeleid, maar ook over onderwerpen die voor elk lid handig zijn om te weten.

Eerste Tuincaféavond goed bezocht

Regen weerhield zo'n 25 tuinliefhebbers niet om dinsdag 24 februari naar de eerste Tuincaféavond te komen. Iedereen had begrip voor de afmelding-op-het-laatste-moment van Louis Decae (familieomstandigheden). Leo van der Sluijs vulde het onverwachte gat in de avond flexibel op met een presentatie over seizoengebonden tuinacties, die mensen traditioneel verkeerd plannen.

Twee voorbeelden: bomenplantdag, ook bekend als bomenfeestdag (18 maart a.s.) en het snoeien van bomen in de winter. "Dat laatste heeft meer te maken met de agenda's van hoveniers dan met die van de natuur", aldus Leo.

'Voor veel bomen is snoeien in de zomer veel beter, omdat zij dan in volle groei zijn en wonden gemakkelijk kunnen helen. Terwijl hij via het internet in grafiek de actuele 'Temperatuursom' toonde (zie link onderaan) legde Leo uit hoe in de botanische wereld via deze rekenmethode het moment wordt bepaald wanneer grassen, planten, struiken en bomen toe zijn aan maaien, planten of snoeien.

De biljarttafel was deze eerste avond omgebouwd tot gratis 'zadentafel'. Informatie over ruim twintig soorten zaden van groenten lag daar uitgespreid.

Via een bestelformulier kon iedereen aangeven welke soorten hij/zij graag wil uitproberen. De organisatoren verzamelden daarna de bestellingen zodat iedereen de zaden direct mee naar huis kon nemen.

De uitdeelactie was bedoeld om aandacht te vragen voor de grote Tuincafé-ontmoetingsavond van dinsdag 25 augustus a.s. Die avond willen we aan de hand van door

leden meegebrachte oogst tonen hoeveel verschillende mooie gewassen er op Cronesteyn worden gekweekt.

Doe mee en reserveer 25/8 dus nu alvast voor het Tuincafé!

De leestafel (nieuw onderdeel) groeide uit tot stamtafel rond welk de bezoekers verzamelden en onderlinge gesprekken voerden.

Er werd wat gedronken, gepraat, gevraagd en uitgelegd. En na een jaar van afwezigheid was de loterij weer terug. Inclusief drie mooie prijzen, beschikbaar gesteld door de leden Ruud Nieuwenhuijs (Bouwmaat Leiden) en Marian Rappoldt (Alchemilla Tuinontwerp en Adviesbureau).

De reacties na afloop over de nieuwe, lossere opzet waren unaniem positief. En de zaad-uitdeelactie wordt vervolgd.

<http://www.meteoroerstreek.nl/cms/wp-content/uploads/2015/02/T-som-20152.pdf>

Nieuwe leden/kandidaatleden

Tuin F12 is in februari in gebruik genomen door het nieuwe tuinlid, de heer F. Prins. De redactie heet hem hartelijk welkom en wenst hem veel succes en plezier in onze gemeenschappelijke hobby en binnen onze vereniging.

De belangstelling voor tuinen neemt weer toe. Dat is te merken aan het aantal nieuwe kandidaatleden dat zich laat inschrijven. Sinds het begin van dit jaar hebben zich inmiddels negen nieuwe gegadigden op de wachtlijst laten plaatsen.

De teller van het totaal aantal kandidaatleden staat daarmee op 35. Er waren méér mensen van plan zich te laten inschrijven, maar dit was niet mogelijk omdat zij niet binnen de gemeente Leiden wonen.

Kandidaatleden krijgen regelmatig een overzicht toegezonden van nieuw beschikbaar gekomen tuinen. Als zij interesse hebben in één of meer tuinen, geven zij dat door aan het bestuur. Veertien dagen na openbaarmaking van het overzicht bepaalt het bestuur welke kandidaten onderhandelingen mogen starten met de scheidende gebruiker. Aanwijzing gebeurt op basis van chronologische volgorde op de wachtlijst.

EN VRAAG AANBOD

Aanbod: hydraulische tuinfrees delen?

Lentekriebels en nog niet alles omgespit voor het nieuwe groeiseizoen? Geen probleem. Zaterdag 21 maart komt er een hydraulische tuinfrees naar TV Cronesteyn. Deze mooie machine maakt in een half uurtje heel uw tuin weer lekker omgewoeld bruin. De frees kan ook zwaarder werk aan, zoals onkruid. De kosten worden gewoon gedeeld dus alleen maar voordeliger hoe meer mensen er meedoen. Deze zullen zo rond de 25 euro per tuin liggen.

Geïnteresseerd? Geef je dan op bij Ramon Bril : brilly_r@hotmail.com, 06-16466681

Uit de bestuurskamer

Vereniging betekent met een gemeenschappelijk doel bezig willen zijn.

De goedwillende leden niet te na gesproken maar het is teleurstellend om te moeten schrijven dat het er zo langzamerhand op begint te lijken dat we geen tuinvereniging meer zijn met leden die tuinieren als een mooie vrijetijdsbesteding zien maar een camping, helaas nog zonder zwembad met waterglijbaan.

Alle vragen om medewerking; denk aan het terugsturen van de informatievraag over werkbeurten, op tijd de jaarnota voldoen of hulp bij noodzakelijke werkzaamheden worden door velen genegeerd. Soms is de reactie zelfs dat het bestuur zelf maar wat moet doen. Het nalaten van

de gevraagde medewerking betekent dat bestuursleden meer tijd aan hun verenigingstaak moeten besteden dan normaal is. Bedenk dat een bestuurslid vaak iemand is die met het achterstellen van zijn eigen bezigheden zich inzet voor de belangen van en binnen de vereniging.

Omdat een heel groot deel van de brieven met de vraag naar inzetbaarheid op de werkbeurten niet terug gestuurd is maar de TCC wel een indeling van de tuinders op de werkbeurten aan het maken is, is besloten dat alle leden die niet gereageerd hebben op de brief in elk geval aan de eerste geplande werkbeurt voor hun pad moeten deelnemen. Bij wegblijven of alsnog afmelden wordt de gebruikelijke boete

ad € 25,00 geheven.

Op 15 februari waren de betalingen van 40 leden nog niet binnen bij de penningmeester. En dan gaat het niet om leden waarmee een betalingsregeling is afgesproken. Het is bijna onvoorstelbaar hoeveel werk de penningmeester heeft aan de betalingen die na die datum af en toe binnenkomen en waarvan soms niet eens duidelijk is wat er betaald wordt. Er wordt dan ook door het bestuur overwogen om volgend jaar een, voor te laat betalende leden ongunstiger, voor ons beter werkbaar regeling in het leven te roepen.

Volgens artikel 14.13 van het Huishoudelijk Reglement mag op zaterdagen van 1 april tot 1 november met een auto over het E-pad gereden worden om spullen naar en van uw tuin te brengen. Dat laden en lossen mag maximaal 30 minuten in beslag nemen waarna de auto weer terug gebracht moet worden naar het parkeerterrein. Dat die 30 minuten niet precies voldoende zijn kunnen we begrijpen. Dat auto's een groot deel van de dag geparkeerd worden op en langs het E-pad is niet de bedoeling en brengt schade toe.

Daarom is er besloten dat de op de zaterdagen na 1 april aanstaande slechts tussen 9.00 en 11.00 uur autoverkeer toegestaan wordt op het E-pad. Voor het transport van goederen buiten die periode staat er een zogenoemde platte kar tot uw beschikking. Uiteraard dient u deze kar onmiddellijk na het lossen weer terug te zetten bij de paal want anderen kunnen deze kar ook nodig hebben.

Start van het nieuwe tuinseizoen

Zaterdag 14 maart wordt gaat het water er weer op!

Dat betekent dat uw hoofdkraan voor die zaterdag dichtgedraaid moet zijn. Tot 28 maart kan de Watercommissie dan controles uitvoeren en reparaties verrichten. Dat dus betekenen dus dat u in de periode van 14 maart tot 28 maart niet verzekerd bent van een constante waterdruk en zelfs met langduriger afsluitingen rekening moet houden.

Als er geconstateerd wordt dat door onachtzaamheid van de tuinder water verspild wordt krijgt het betrokken lid daarvoor de rekening gepresenteerd. Loop dus uw hoofdkraan na voor zaterdag aanstaande.

Houd er rekening mee dat uw tuin vrij toegankelijk, dus niet afgesloten, moet zijn van 13 maart tot 17 mei. Dit om de leden van de watercommissie en de bestuursleden die de tuincontroles na 14 april gaan uitvoeren de mogelijkheid te geven hun werk te kunnen uitvoeren. Als wij uw tuin toch afgesloten aantreffen wordt daarvoor een bedrag van € 25,- in rekening gebracht.

Vorig tuinseizoen was er gedurende twee maal een periode van aaneengesloten weken de mogelijkheid om snoeiafval ter compostering af te leveren op onze compostplaats bij de ingang. Dit jaar kunt u het snoeiafval weer op dezelfde plek inleveren maar nu op 6 zaterdagen van 10.00 tot 11.45 uur. Inleveren kan nu op:

- 18 april
- 16 mei
- 27 juni
- 25 juli
- 19 september
- 24 oktober

En het laatste nieuws uit de bestuurskamer:
Noteer alvast de Algemene Ledenvergadering op zaterdag 25 april in uw agenda. Tijd zoals gebruikelijk van 10.00 tot 12.00 uur

Natuurhoekje

Een voorjaarszoen - de Krokus

Toen Krokus nog met twee maal een 'C' werd geschreven, kreeg het Crocuspad op onze tuinvereniging zijn naam. Inmiddels schrijft men het 'modern', maar wij hebben al een Klaproospad, dus we houden het lekker zo.

Het zou een boekwerk worden om over alle krokussen iets te schrijven in deze rubriek, want er zijn zoveel soorten! Botanici benoemen 80 krokussoorten die ze

Chrysanthus Ard Schenk

verdelen over 14 groepen.

Bijzonder interessant, maar voor hier voert het te ver. Wie meer wil weten, op www.volkoomen.nl is veel informatie te vinden; beschrijvingen, geschiedenis en illustraties in de vorm van foto's en tekeningen.

Krokussen zijn het meest bekend als aankondigers van de lente. Daarnaast staan zij symbool voor blijdschap, vreugde en positief in het leven staan; iets wat we allemaal wel kunnen rijmen met weer zo'n mooi nieuw tuinseizoen dat zich aankondigt. Herfstkrokussen bestaan ook en deze krijgen later dit jaar hun aandacht in Het Natuurhoek je van de Nieuwe Croniek.

Maar nu is het bijna lente. En al hebben we niet veel winter gezien en niet op de schaats gestaan, toch voelt iedere tuinder weer dat we voor dit nieuwe seizoen gaan. Misschien hebben jullie al gewerkt op de tuin, om te snoeien of takken en andere aangewaaiden producten te verwijderen, de grond te verbeteren, of zelfs al iets te zaaien. En ja, terwijl je dan in die voor-voorjaarszonneuurtjes aan het werk bent dan zie je ze daar ineens naast- en tussen de sneeuwklompjes staan; de smalle bladeren met vaak een zilvergrijze streep in het midden en hun kelkvormige bloemen die zich openen wanneer er veel licht is en zich bij donker weer sluiten. In de nog niet erg gekleurde februari- en maarttuin geven de combinaties van goudgeel, paars, wit, gestreept en brons een hoopvolle aanblik.

Vele jaren terug kwam de krokus via Noord-Afrika, Azië en China waarschijnlijk naar gebieden rondom de Middellandse Zee, en van daaruit zijn ze bij ons beland.

In de loop der tijden hebben er zoveel veranderingen en combinaties plaatsgevonden dat we nu volop kunnen kiezen uit allerlei soorten. Een lentesoort waar heel veel krokussen bij horen is de *Crocus Chrysanthus*; deze bloeit in februari en maart en wordt ongeveer 10 centimeter hoog, dit betekent kleine knollen en kleine bloemen, maar wel in veel grotere aantallen dan de grootbloemige krokussen. Ze hebben vaak een geel hart en er bestaan bijzonder veel varianten van. Ik noem de 'Ard Schenk', deze heeft (ijs-?) witte bloemen die een geel hart omarmen en de 'Ladykiller', blijkbaar een onweerstaanbaar type met blauw violette en witte bloemblaadjes en ook een geel hart.

Crocus Chrysanthus Lady Killer

Een lentekrokus met grote bloemen is bijvoorbeeld de *Crocus Pickwick*; deze heeft witte bloemblaadjes die lila gevamd zijn.

Wil je ieder jaar meer krokussen op je tuin hebben, dan laat je de knolletjes gewoon in de grond. Ze kunnen jarenlang op dezelfde plek je tuin verfraaien. Ze doen het goed in rotstuinen, in borders, onder bomen, tussen struiken of in het grasveld.

Crocus Pickwick

Als je het loof na de bloei niet afknijpt dan voedt het blad de knolletjes voor het volgende bloeiseizoen. Nou, da's een makkie toch? Gewoon niets doen en dan krijg je meer van dit moois. De bolletjes kunnen uiteindelijk, maar dan ben je wel jaren verder, boven op de grond terecht komen. Dit komt omdat een krokus bovenop de knol een nieuw knolletje vormt. Maar als je ze voorzichtig uit de grond haalt en daarna weer wat dieper in de grond stopt is het probleem alweer opgelost. Tref je dit voorjaar geen krokussen in je

tuin aan? Plant dan vanaf september de bollen ongeveer 5 centimeter diep en 3,5 centimeter uit elkaar. Voor weinig geld zijn de hier genoemde krokussen in tuincentra en via webshops te koop, waarbij men trouwens de krokus doorgaans nog met zijn officiële naam schrijft, dus met een 'C'.

Volgend jaar om deze tijd zit je dan met een kopje Pickwickthee op je tuin tussen tientallen Ard Schenkjes en Ladykillers in. Als je ze maar niet door elkaar haalt... Ach, waarom ook niet, ze zijn tenslotte allemaal om te zoenen, al die kro...kussen.

Lentekriebels - Aarde in huis

Een vurig verlangen naar het voorjaar brengt menig tuinder ertoe zijn of haar huis in februari om te bouwen tot een kwekerij, zodat er zo vroeg mogelijk van de frisse lucht op de tuin genoten kan gaan worden. Kleine bakjes, eierdozen; van alles wordt met aarde gevuld en voorzien van zadjes van lievelingsplanten om deze vervolgens nauwkeurig en liefdevol van de juiste hoeveelheid water te voorzien. Tomaten, aubergines, pepers, komkommers; ze willen in een warme ruimte ontkiemen. Als men daardoor een tijdje niet rechtstreeks het bad in kan stappen is dat even van ondergeschikt belang.

Sommige zaden kunnen in februari direct in de tuin gezet worden omdat ze zich al vanaf vijf graden ontkiemen en lichte vorst kunnen verdragen. Voor de moestuin kun je dan denken aan tuinbonen en voor de siertuin aan Lathyrus. Maar, wonen er woelmuisjes onder de grond van je tuin, dan kom je wat bedrogen uit. Want zolang de bonen en erwten van deze planten nog geen wortels hebben gevormd kun je fluiten naar je jonge planten. In dit geval kun je soms ook beter thuis de plantjes

voorzaaien, of in een plastic bak met afsluitbare deksel op je tuin het voorwerk regelen. Overdag haal je de deksel er dan af en als je weer naar huis gaat zet je 'm er weer op. Zodra de boon/erwt een plant is zet je ze in de volle grond.

Tuinbonen

Het leuke van vroege tuinbonen is dat je al in mei van de witte of roze bloemtrossen

kunt genieten, als voorbode van de tuinbonen. Een tip die het goed doet is om de bonen voor het zaaien een nachtje te laten weken. Met tien centimeter tussen de bonen hebben ze genoeg ruimte om op te groeien. Wisten jullie dat 'Leidse Hangers' een vroege tuinboonsoort is?

Deze is bruinkokend na bereiding, maar dit doet niets af aan de smaak.

'Tuinbonen Driemaal Wit' is een soort die licht van kleur blijft na bereiding.

Vanaf juni ga je oogsten. Jonge tuinbonen zijn volgens veel tuinders een delicatessen waar niets tegenop kan! De traditionele manier is gewoon koken tot ze gaar zijn, dan afgieten, een klontje roomboter met vers bonenkruid (uit de tuin, vanzelfsprekend) erbij en smullen maar!

Wat je ook met heel jonge tuinbonen kunt doen, is ze met peul en al bereiden; je kijkt even of er een draadje aan de zijnaad zit en als dat zo is dan haal je die weg. Je doet olijfolie in een koekenpan, fruit daarin uien, doet knoflook erbij, en draait dan het vuur lager. Dan komen de jonge tuinbonen met peul in de pan, plus wat citroensap en suiker. Dit alles laat je een klein kwartiertje stoven, dan omscheppen, wat water en een flinke hand dille toevoegen. Als de bonen zacht zijn lekker oppeuzelen, Griekse yoghurt doet het er goed bij.

Lathyrus

De snijbloem Lathyrus, ook siererwt en pronkerwt genaamd, kent meer dan 100 soorten. De bloemen van de Lathyrus ruiken bijzonder prettig en kunnen je huis van een aangename geur voorzien. Des te eerder je ze in je tuin zet, des te langer heb je er profijt van. Iedere keer als je bloemen plukt moedig je de plant aan om nog meer bloemen voor je te produceren. Als je grote bloemen met lange stelen wilt oogsten kun je dieven. Doe je dat niet, dan krijg je meer bloemen, die kleiner zijn.

Eénjarige lathyrus ruikt meestal sterker dan de overblijvende soorten. Het is erg makkelijk om zelf weer zaad te winnen uit de éénjarige planten. Je laat dan aan het einde van de zomer wat peulen hangen en uitdrogen en bewaart de zaden die daarin zitten. Zo kun je ook je favoriete kleur gaan selecteren; wit, roze, rood, blauw of juist donkerpaars.

Nog twee tips:

Vergeet het klimrek niet. Lathyrusplanten hechten zich vanzelf vast aan van alles wat je voor hen klaarzet; een stuk gaas, een schutting en twee meter groeien is voor de meeste Lathyrus geen enkel probleem.

Wel even opletten, want sommige Lathyrus bevatten gifstoffen, dus die kun je beter niet in je moestuin zetten.

ALLES VOOR SLIMMER BOUWEN

Bouwmaat Leiderdorp

Industrieterrein "De Baanderij"

Draadbaan 10 - 2352 AW Leiderdorp

Telefoon: 071 - 58 13 310

Fax: 071 - 58 13 320

www.bouwmaat.nl